

Tord

Balsareny

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector nord del terme municipal
Emplaçament Eix del Llobregat (C-16), sortida 69. Prendre camí al nord uns 600 m fins a la Torre del Gil. Aquí camí direcció oest uns 150 m i trencall a l'esquerra.
Alçada: 340

Coordenades:

Latitud: 41.87687
Longitud: 1.87076
UTM Est (X): 406298
UTM Nord (Y): 4636722

Classificació

Número de fitxa 08018 - 277
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Pla General d'Ordenació Urbana del Municipi de Balsareny (PGOU). Article 133 (protecció de masies). Núm. 26: Tort
Data aprovació: dc., 27/11/1991 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 000701300DG03F0001AT
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dg., 11/12/2022 - 15:24

Descripció

Masia originària probablement del segle XVII i reconstruïda pràcticament de nou al segle XIX. La casa actual és un edifici de planta quadrada (amb planta baixa més un pis i golfes) ben planificat i perfectament regular. La façana principal és encarada vers migdia i dona a un barri o pati davanter tancat per murs. Les diferents façanes de la casa es distribueixen de manera perfectament regular en tres eixos d'obertures. Els paraments són a pedra vista i les obertures emmarcades amb maó.

Uns 90 m al sud-est de la casa s'aixeca una altra construcció, de dues plantes i de tipologia constructiva similar, però més petita. Probablement es tractava d'una construcció auxiliar de la casa principal.

Història

El topònim Tord designava la riera actualment més coneguda com del Mual. Aquest topònim ja es documenta al segle X i fins el XVIII. L'origen del nom potser cal cercar-lo en els castells de Castelnou, un dels quals, Miquel Tort, posseïa la meitat del mas Selva al segle XIV. El mas Tord, però, és més recent, ja que no consta en la documentació medieval i molt probablement va adoptar el nom de la riera. El primer esment conegut del mas és del 1625. Els segles XVII i XVIII es documenta el cognom Tort a Balsareny.

Al mateix segle XVII el mas Tord va ser incorporat, junt amb dos masos rònecs avui inexistents, a l'heretat del Cortès, una mas adossat a Sobirana de Ferrans. Fa la impressió que en algun moment del segle XIX tota la masia del Tord es va reconstruir o edificar de nou. Segons dades del cadastre, no sempre fiables, l'any de construcció seria el 1878.

Bibliografia

CARRETÉ PARERA, Ramon (2010). *Noms de lloc, de casa i de persona de Balsareny*. Institut Cartogràfic de Catalunya, Barcelona, p. 135, 145.

